

Standpunt over verplichte ouderbijdrage

De kosten van het onderwijs worden in beginsel gedragen door de overheid, maar ook de ouders betalen eraan mee. Dat laatste gebeurt onder meer via de vrijwillige ouderbijdragen. Met het woord vrijwillig wordt de status van de ouderbijdrage expliciet aangegeven. Ouders zijn dus niet verplicht om de ouderbijdrage te betalen. Veel ouders ervaren echter de ouderbijdrage als verplicht en ook veel scholen verzuimen te melden dat het gaat om een vrijwillige bijdrage. Er zijn zelfs scholen die ouders voor de rechter dagen. De Vereniging Openbaar Onderwijs schreef een pleitnota voor een individuele zaak, waarna de school (voortgezet onderwijs) de zaak introk.

Er zijn twee verschillende soorten ouderbijdragen:

De vrijwillige ouderbijdrage vanwege het bevoegd gezag wordt geheven door de school. Het bevoegd gezag beslist over de besteding ervan. Ouders hebben invloed op de hoogte van de bijdrage en op de besteding, via de oudergeleding van de medezeggenschapsraad.

De vrijwillige ouderbijdrage vanwege de ouderraad wordt geheven door de ouderraad. De ouderraad bepaalt de hoogte van de bijdrage en de wijze waarop het geld besteed wordt. Tijdens de jaarlijkse ouderavond legt de ouderraad hierover verantwoording af en kunnen ouders invloed uitoefenen.

De Vereniging Openbaar Onderwijs heeft samen met besturenorganisatie VOS/ABB een gedragscode vrijwillige ouderbijdrage opgesteld. Ouderraden en/of besturen kunnen deze gedragscode invoeren, zodat duidelijk wordt dat de ouderbijdrage vrijwillig is, welke activiteiten eruit worden bekostigd en dat kinderen niet worden uitgesloten van activiteiten als hun ouders de bijdrage niet (kunnen) voldoen.

Er is een probleem voor wat betreft de definiëring van 'ouderbijdragen': op verschillende scholen worden verschillende kosten toegerekend aan de post ouderbijdragen. In het basisonderwijs wordt het geld meestal gebruikt voor festiviteiten en schoolreisjes. In enkele gevallen wordt de bijdrage gebruikt voor personeel en inventaris. Dat laatste gebeurt in het bijzonder onderwijs vaker. In het voortgezet onderwijs wordt vooral aanvullend lesmateriaal gefinancierd, excursies en culturele activiteiten.

Ouderbijdragen horen niet te worden gebruikt om reguliere onderwijsactiviteiten te bekostigen. Hiervoor is de overheid verantwoordelijk. Die moet zorgen voor een dekkende bekostiging.

Ouderbijdragen zijn bedoeld voor extra activiteiten van de ouderraad en de school.

De ouderbijdrage is vrijwillig. Dat moet de ouders ook duidelijk zijn/worden gemaakt bij het verzoek om te betalen. De Vereniging Openbaar Onderwijs staat op het standpunt dat leerlingen niet de dupe horen te worden van het feit dat hun ouders de bijdrage niet betalen. Deze kinderen dienen zo veel mogelijk deel te kunnen nemen aan de extra activiteiten.

In het openbaar (basis)onderwijs is het veelal de ouderraad die de bijdrage int en beheert. De ouderraad is verantwoording schuldig aan de ouders. De medezeggenschapsraad heeft slechts een bevoegdheid bij ouderbijdragen die onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag worden gevraagd.